

همایش تبیین راهکارهای توسعه استان آذربایجان شرقی

اصل مقالات سخنرانی در انتهای این متن

در این نشست ضمن بررسی وضعیت موجود استان، ضرورت توسعه آن به عنوان مطالبه عمومی مورد تاکید قرار گرفت و راهکارهایی ز سوی اساتید و صاحب نظران حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تبیین شد.

رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی آذربایجان شرقی در این نشست گفت: به رغم این که سهم جمعیتی استان از کشور ۵ درصد است اما سهم اقتصادی آذربایجان شرقی ۳.۵ درصد می باشد که رقم پایینی است.

داوود بهبودی اظهار کرد: ۷۰ درصد جمعیت آذربایجان شرقی بین ۱۵ تا ۶۴ سال هستند که به صورت بالقوه ظرفیت بزرگی برای استان است، اما به شرطی که از این فرصت استفاده مناسبی در جهت توسعه شود.

وی افزود: نرخ شهرنشینی در آذربایجان شرقی ۷۲ درصد است که با کشور برابری می کند، اما پراکندگی جمعیت شهری در استان نامتعادل است.

بهبودی ادامه داد: آذربایجان شرقی علاوه بر مشکلات اقتصادی و جمعیتی با چالش های دیگری همچون مشکلات زیست محیطی دریاچه ارومیه، که البته تراز آن اکنون نسبت به سال گذشته یک متر بالاتر آمده، پیش روی سفره های آب شور، افت شدید سطح آب های زیرزمینی در دشت های تبریز، صوفیان، مرند، افزایش دما، ساخت سدهای فراوان، حفر چاه های غیر مجاز و ادامه الگوهای ناکارآمد کشت مواجه است.

وی ادامه داد: در دهه های اخیر نبود سند آمایش و تقسیم کار ملی بین استان ها سبب عدم بهره گیری مناسب از مزیت ها و قابلیت ها در سطح ملی و استانی شده و به عدم توازن منطقه ای بین استان ها دامن زده است.

رئیس سازمان برنامه و بودجه آذربایجان شرقی اضافه کرد: عدم توجه به ناهمگونی ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در نواحی مختلف درون استان در دهه های گذشته رشد ناهمگون این نواحی را در پی داشته و به تعارض ها و عدم تعادل ها دامن زده است.

وی اظهار کرد: نظری اجمالی به شاخص های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آذربایجان شرقی، نشانگر روند نزولی و افت جایگاه آن در سطح ملی و بین استان ها است و این واقعیت های تلخ و گزنده، به رغم تلاش هایی که انجام شده، ضرورت چاره جویی و اصلاح این روند و چرخه معیوب را بیش از پیش آشکار می سازد.

بهبودی افزود: بر اساس مطالعات آمایش، دستیابی به نقش تخصصی فراملی در سطح بین المللی به ویژه حوزه قفقاز، حصول به جایگاه بایسته ملی در توسعه فعالیت های مزیت دار، رسیدن به تعادل و تناسب سرزمینی به منظور حفظ و خودپالایی محیط طبیعی، ارتقاء قابلیت مناطق توسعه نیافته و افزایش انتخاب پذیری های سایر مناطق به عنوان اهداف بنیادین توسعه بلند مدت استان انتخاب شده اند.

وی گفت: مهمترین نقشی که آذربایجان شرقی می تواند در توسعه ایران ایفا کند، هدایت جریان صادرات و واردات با تمرکز بر تجارت ترانزیت و لجستیک، تقویت صنعت گردشگری طبیعی، تاریخی و سلامت و بهره برداری از منابع ملی برای توسعه فعالیت های معدنی و صنعتی است.

بهبودی بیان کرد: ۴۵ درصد جمعیت آذربایجان شرقی در تبریز ساکن هستند و مراغه به عنوان شهر دوم استان با ۲۵۰ هزار نفر جمعیت از نظر توسعه در وضعیت مناسبی نیست.

وی گفت: سهم آذربایجان شرقی از تولید انرژی برق کشور ۲ درصد بوده و در تولید انرژی های نو و تجدیدپذیر نیز وضعیت مناسبی نداریم.

وی اظهار کرد: اما در منابع معدنی مقام نخست کشور و استخراج معادن مقام چهارم کشور را در اختیار داریم.

بهبودی، رئیس سازمان برنامه و بودجه آذربایجان شرقی، در حال سخنرانی در هم اندیشی «تبیین راهکارهای توسعه آذربایجان شرقی»

متوسط درآمد آذربایجان شرقی ۳۳ درصد کمتر از کشور است

استاد اقتصاد دانشگاه تبریز و عضو هیات مدیره «خانه توسعه آذربایجان» نیز در این نشست با اشاره به افت جایگاه آذربایجان در توسعه ایران اظهار کرد: در سال های اخیر جایگاه استان آذربایجان شرقی در توسعه ایران و تاثیرگذاری آن در اقتصاد کشور با توجه به شاخص های اقتصادی کم رنگ تر شده است.

دکتر محمد باقر بهشتی گفت: بر اساس آخرین گزارش ها در خصوص شاخص های اقتصادی آذربایجان شرقی، میزان تولید ناخالص این استان در سال ۱۳۹۴ شمسی ۴۰ هزار میلیارد تومان اعلام شده است که نسبت به جمعیت و ظرفیت های منطقه بسیار ناچیز بوده و روند کاهشی نشان می دهد.

این استاد دانشگاه ادامه داد: مقایسه جمعیت آذربایجان شرقی با کشورهایی که جمعیت شان کمتر از این استان است، نشان می دهد تولید ناخالص این کشورها بسیار بیشتر از این استان است.

بهشتی با بیان اینکه توسعه در آذربایجان شرقی بسیار پایین تر از جایگاه و ظرفیت خود است، اضافه کرد: میزان درآمد آذربایجان شرقی ۳۳ درصد از متوسط کشور کمتر است.

وی با اشاره به جایگاه تاریخی و فرهنگی آذربایجان شرقی و تبریز گفت: در گذشته کنسولگری های 11 کشور در تبریز بود که این تعداد اکنون به ۲ کنسولگری تقلیل یافته است.

وی افزود: سابقه اتاق تجارت یا اتاق بازرگانی تبریز به عنوان نخستین اتاق ایران به ۱۰۹ سال پیش باز می گردد، اما جایگاه شاخص های اقتصادی آذربایجان شرقی در سطح کشور تعریفی ندارد.

آذربایجان، پرچمدار تاریخ تمدن ایران

استاد ادبیات دانشگاه تبریز نیز در این مراسم گفت: اگر بگوییم آذربایجان در تاریخ تمدن ایران نقش بسیار ممتازی دارد و در بسیاری از عرصه ها پرچمدار بوده است، سخنی گزاف نیست.

دکتر امین لو افزود: تبریز در عرصه های مختلف فرهنگی و هنری مانند ادبیات، حکمت و فلسفه، معماری و خط و نگارگری دارای سبک است.

وی ادامه داد: مارکوپولوی ونیزی، ژان شاردن فرانسوی، ادوارد براون انگلیسی، مینورسکی روسی و ابن بطوطه مراکشی از جمله بازرگانان، خاورشناسان، سیاستمداران و تاریخ نگاران خارجی هستند که از جایگاه تبریز تمجید های فراوانی کرده اند.

وی با بیان اینکه تبریز خاستگاه، نویسندگان شعرا و بزرگان صاحب نامی در ایران و جهان است، گفت: اشعار نظامی مولوی، شیخ محمود شبستری، خاقانی شروانی، صائب تبریزی، همام تبریزی و شهریار از شعرای بزرگ متاخر کشور و بزرگانی مانند علامه طباطبایی، علامه امینی و علامه جعفری، جایگاه ممتاز این خطه از ایران زمین را بیش از پیش نمایان می سازد.

وی گفت: تبریز در استقرار مظاهر تمدنی جدید مثل مدارس به سبک نوین، نخستین چاپخانه، نخستین سالن سینما به نام سولی، نخستین کتابخانه عمومی، اولین پول کاغذی در قرن هفتم قمری، بازار تبریز به عنوان بزرگترین مجموعه سرپوشیده جهان، شهر جهانی فرش و پیشرو در انقلاب مشروطه با حماسه های ستارخان و باقرخان برگ های زرینی را در تاریخ ایران ثبت کرده اند.

جای خالی مگا پروژه ها در آذربایجان شرقی

رییس اتاق بازرگانی تبریز نیز در این هم اندیشی گفت: حلقه گمشده توسعه آذربایجان شرقی اجرا نشدن مگا پروژه ها و ضعف آموزش نیروی انسانی ماهر و کارآمد است.

یونس ژائله از مهاجرت نیروی انسانی به عنوان علت دیگر عقب ماندگی و توسعه نیافتگی آذربایجان شرقی یاد و اظهار کرد: رمز توسعه، عبور از ایجاد کارگاه های تولید و صنعتی کوچک و متوسط و حرکت به سمت اجرای طرح های عظیم با استفاده از منابع مالی ملی است که آذربایجان شرقی در سال های گذشته سهم شایسته ای از آن نداشته است.

عضو هیات مدیره خانه توسعه آذربایجان نیز در این نشست با تبیین راهکارهای توسعه آذربایجان شرقی گفت: تا زمانی که توسعه فرهنگی صورت نگیرد، در هیچ بخشی توسعه به وجود نخواهد آمد.

اکبر تقی زاده با اشاره به اینکه فرهنگ نیروی محرکه توسعه کشور است، افزود: بر این اساس باید شناخت عمیقی از فرهنگ داشته باشیم و به فرهنگ توجه خاصی بکنیم.

انسان محور توسعه است

مدیر گروه علوم اجتماعی و روزنامه نگاری دانشگاه پیام نور واحد تبریز نیز در این نشست گفت: فرهنگ دارای غل و زنجیر زجر آور بوده و مانع توسعه و پیشرفت می شود.

دکتر مقصود راد اظهار کرد: نخستین گام برای پیشرفت و توسعه مناطق مختلف کشور از جمله آذربایجان شرقی، توجه خاص به فرهنگ است.

وی ادامه داد: روشنفکران، معلمان و استادان دانشگاه، رسالت رسولانه دارند و در واقع به نوعی زنجیر گشایی فرهنگی انجام می دهند.

راد گفت: فرهنگ ایران زمین، یک فرهنگ ترکیبی است و از سه فرهنگ باستانی یا ملی، دینی یا اسلامی و فرهنگ بیگانه تشکیل شده است.

در برگزاری این همکاری استانداری، سازمان برنامه و بودجه آذربایجان شرقی، اتاق بازرگانی تبریز، دانشگاه تبریز، مرکز پژوهش های شورای اسلامی تبریز، انجمن اقتصاددانان شمال غرب کشور و مجمع تعامل توسعه آذربایجان شرقی کردند.

[فایل سخنرانی دکتر عباس قدیمی قیداری](#)

[فایل سخنرانی دکتر محمد ناقر بهشتی](#)

[فایل سخنرانی دکتر حسن امین لو](#)

<form/>